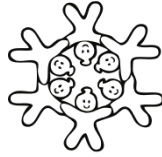

LAPSIPERHEIDEN ETUJÄRJESTÖ RY

Barnfamiljernas Intresseorganisation rf

TOIMINTASUUNNITELMA 2026-2027

LAPSIPERHEIDEN ETUJÄRJESTÖ RY

Barnfamiljernas Intresseorganisation rf

YLEISTÄ

Lapsiperheiden Etujärjestö ry:n (Lape) toiminnan tavoitteena on lisätä ja vahvistaa vanhempien uskoa itseensä lastensa ensisijaisina kasvattajina. Toiminnalla pyritään lisäämään lapsiperheiden keskinäistä viestintää, yhteistoimintaa sekä yhteenkuuluvuuden tunnetta tarjoamalla vanhemmille vaikuttamiskanavan, jonka avulla he voivat olla mukana vaikuttamassa itseään ja perhettään koskeviin poliittisiin päätöksiin.

Lape pyrkii vaikuttamaan perhepolitiikkaan erityisesti valtakunnallisella tasolla. Yhdistys toimii aktiivijäsenten yhteisenä kohtaus- ja koordinaatiopisteenä ja paikkana, jossa jäsenet jakavat ajankohtaista faktatietoa toisilleen ja työstävät siitä kannanottoja ja muuta materiaalia. Yhdistyksen tavoitteita edistetään ja tuodaan esiin mm. kirjoittamalla eri medioihin sekä tapaamalla mahdollisuuksien mukaan perhepolitiikan kannalta keskeisiä henkilöitä.

Tapaamisten ja yhteydenpidon tavoitteena on saada lapsiperheille parempi toimeentulo etenkin vauva-, pikkulapsi- ja lasten kotoalähtövaiheisiin sekä parantaa kotivanhemman eläketurvaa. Lisäksi pyritään mahdollistamaan perheiden erilaisia tarpeita paremmin vastaavat perhevapaat sekä paremmat lastenhoidon edellytykset sekä koti- että päivähoitoon. Yhteyksissä korostetaan erityisesti monilapsisten perheiden tilannetta sekä lasten merkitystä Suomen tulevaisuutta rakennettaessa.

TOIMINTAKAUSI 2026-2027

Lapsiperheiden Etujärjestö ry:n toiminnan painopisteenä on yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Yhdistyksen tavoitteiden saavuttamiseksi Lape pyrkii pitämään esillä lapsiperhemyönteistä näkökulmaa ja synnyttämään lapsiperhemyönteistä ilmapiiriä ja tekoja. Lape hankkii, analysoi ja tuottaa lapsiperhemyönteisen toiminnan kannalta keskeistä faktatietoa ja jakaa sitä aktiivisesti yhdistyksen jäsenille, mediaan ja poliittisille päättäjille. Lape tekee yhteistyötä kansainvälisten sisarjärjestöjen kanssa ja vaikuttaa FEFAF-järjestössä, ELFAC-järjestössä sekä Väestöliitossa jäsenjärjestönä.

LAPSIPERHEIDEN ETUJÄRJESTÖ RY

Barnfamiljernas Intresseorganisation rf

Lapsiperheiden Etujärjestö ry:n toiminta perustuu pääosin vapaaehtoistyöhön. Yhdistyksen käytännön toimintaa vie eteenpäin pieni joukko aktiivisia toimijoita muun työn, perhe-elämän ja muun arjen ohella. Tämän vuoksi toimintakaudella 2026–2027 yhdistys painottaa vaikuttamistyössään selkeää priorisointia, kohtuullista työmäärää sekä sellaisia toimintatapoja, jotka ovat mahdollisia pienillä resursseilla.

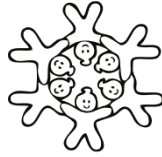
Yhdistys keskittyy vuosittain vain muutamaan strategisesti merkittävään painopisteeseen. Kaikkea ei pyritä tekemään samanaikaisesti, vaan toimintaa toteutetaan vaiheittain käytettävissä olevan ajan, osaamisen ja vapaaehtoisten jaksamisen puitteissa. Tarvittaessa suunniteltuja toimenpiteitä voidaan siirtää, rajata uudelleen tai toteuttaa kevyemmässä muodossa, jotta toiminta säilyy kestäväenä ja jatkuvana.

Toimintakaudella 2026–2027 Lape keskittyy ensisijaisesti niihin toimiin, joilla arvioidaan olevan suurin vaikutus lapsiperheiden asemaan suhteessa yhdistyksen käytettävissä oleviin resursseihin. Ensisijaisia toimintamuotoja ovat eduskuntavaaliohjelman valmistelu ja siihen liittyvä vaikuttamistyö, keskeisten kannanottojen ja lausuntojen laatiminen valituista teemoista, rajattu yhteistyö sellaisten verkostojen ja järjestöjen kanssa, joista on suoraa hyötyä yhdistyksen tavoitteille, sekä yhden tai muutaman näkyvän tilaisuuden, keskustelun tai seminaarin järjestäminen toimintavuoden aikana. Muita avauksia, hankkeita ja yhteistyöehdotuksia arvioidaan sen perusteella, tukevatko ne suoraan strategisia tavoitteita ja onko niiden toteuttaminen realistista vapaaehtois pohjalla.

Toimintakaudella 2026-2027 vaikuttamisen teemaksi nostetaan kolme strategista kärkeä:

- 1. 3+ perheet : Aloitetaan työ hankerahoituksen hakemiseksi.**
- 2. Vanhemmuuden tuki ja hoivatyön arvo**
- 3. Suomessa asuvien perheiden toivoma lapsiluku.**

Tämän ohella Lape pyrkii vaikuttamaan siihen, että perheellistyminen nykyistä aikaisemmin olisi helpompaa, että yhteiskunta mahdollistaisi perheen tilanteen ja toiveiden mukaiset järjestelyt lastenhoidossa, ja että lapsiperheet saisivat tarvitsemaansa kotipalvelua. Lape ottaa kantaa myös verotus- ja kulutus kysymyksiin,

LAPSIPERHEIDEN ETUJÄRJESTÖ RY

Barnfamiljernas Intresseorganisation rf

näistä tärkeimpinä asumismenoihin ja liikennekustannuksiin sekä nostaa esiin tuen saannissa väliin putoavien lapsiperheiden tilanteita, esimerkiksi hometaloloukussa olevien lapsiperheiden tarpeita. Lape pyrkii määrittelemään tarkemmin varhaiskasvatuksen olemuksen ja vaikuttamaan siihen, että lasten kotihoito tunnustetaan viralliseksi varhaiskasvatuksen muodoksi. Lape päivittää Tasarahamallin järjestön eduskuntavaaliohjelmaa varten.

KEVYT LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

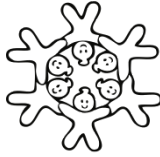
Koska yhdistyksen resurssit ovat rajalliset, lapsivaikutusten arviointia toteutetaan toimintakaudella 2026–2027 kevyenä, mutta systemaattisena osana yhdistyksen kannanottoja, lausuntoja, ohjelmatyötä ja muuta vaikuttamistoimintaa. Käytännössä tämä tarkoittaa, että merkittävimpien ulostulojen valmistelussa pysähdytään arvioimaan ainakin seuraavat kysymykset:

- miten ehdotus tai kannanotto vaikuttaa lasten hyvinvointiin, turvallisuuteen tai kehitykseen,
- keihin lapsiryhmiin vaikutukset kohdistuvat erityisesti,
- onko vaikutuksissa tunnistettavissa riskejä joillekin lapsille tai perheille,
- onko huomioitu myös haavoittuvassa asemassa olevat lapset ja perheet,
- miten lasten, nuorten tai perheiden kokemustieto näkyy kannassa.

Tavoitteena ei ole rakentaa raskasta arviointijärjestelmää, vaan varmistaa, että lapsen etu ja eri lapsiryhmien näkökulmat huomioidaan yhdistyksen käytännön vaikuttamistyössä johdonmukaisesti ja yhdistyksen kokoon nähden realistisella tavalla.

KEVYT PERHEVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Lapsiperheiden Etujärjestö ry tarkastelee keskeisissä kannanotoissaan, lausunnoissaan ja ohjelmatyössään myös päätösten perhevaikutuksia. Perhevaikutusten arviointi täydentää lapsivaikutusten arviointia tuomalla mukaan näkökulman, jossa perhe ymmärretään kokonaisuutena, jonka hyvinvointi muodostuu jäsentensä välisistä suhteista, arjen toimivuudesta, hoivasta, toimeentulosta, turvallisuudesta ja jatkuvuudesta.

LAPSIPERHEIDEN ETUJÄRJESTÖ RY

Barnfamiljernas Intresseorganisation rf

Koska yhdistyksen resurssit ovat rajalliset, perhevaikutusten arviointia toteutetaan kevyenä mutta systemaattisena osana valmistelua. Käytännössä tämä tarkoittaa, että merkittävimpien ulostulojen yhteydessä arvioidaan ainakin seuraavat kysymykset:

- miten ehdotus tai kannanotto vaikuttaa perheen toimeentuloon ja taloudelliseen ennakoitavuuteen,
- helpottaako vai vaikeuttaako se perheen arjen toimivuutta, ajankäyttöä ja kuormitusta,
- tukeeko vai heikentääkö se hoivan ja vanhemmuuden toteutumista,
- helpottaako vai vaikeuttaako se palvelujen saavutettavuutta ja yhteensovittamista,
- millaisia vaikutuksia sillä on eri perhemuodoille ja perhetilanteille,
- liittykö ehdotukseen riskejä, jotka voivat kuormittaa perheitä kokonaisuutena.

Tavoitteena ei ole rakentaa raskasta arviointijärjestelmää, vaan varmistaa, että yhdistyksen vaikuttamistyössä huomioidaan johdonmukaisesti myös päätösten vaikutukset perheen toimivuuteen ja kantokykyyn kokonaisuutena.

Perhevaikutusten arvioinnissa hyödynnetään myös käyttäytymistieteellistä tulevaisuusajattelua silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Tällöin tarkastellaan, tekevätkö päätökset perheiden kannalta toivotusta toiminnasta käytännössä mahdollista vai vaikeaa. Huomiota kiinnitetään erityisesti perheiden toimijuuteen, oletusratkaisuihin, arjen kitkaan, käytettävissä oleviin voimavaroihin, huomion kuormittumiseen sekä siihen, vahvistavatko ratkaisut kokemusta hoivan, vanhemmuuden ja perhe-elämän arvostuksesta.

PERHEVAIKUTUSTEN ARVIOINNIN EDISTÄMINEN

Lapsiperheiden Etujärjestö ry pyrkii edistämään perhevaikutusten arvioinnin tunnistamista ja käyttöönottoa osana yhteiskunnallista päätöksentekoa. Yhdistyksen näkemyksen mukaan lapsivaikutusten arviointi on välttämätön, mutta ei aina yksin riittävä näkökulma tilanteissa, joissa päätökset vaikuttavat perheen arkeen, hoivaan, toimeentuloon, kuormitukseen, palvelujen käyttöön ja läheissuhteisiin kokonaisuutena.

Lape tuo vaikuttamistyössään esiin, että perhevaikutusten arviointi täydentää lapsivaikutusten arviointia. Sen avulla voidaan arvioida, miten päätökset vaikuttavat

LAPSIPERHEIDEN ETUJÄRJESTÖ RY

Barnfamiljernas Intresseorganisation rf

perheen toimivuuteen, vanhemmuuden kantokykyyn, hoivan mahdollisuuksiin, arjen sujuvuuteen, taloudelliseen vakauteen ja eri perhemuotojen yhdenvertaiseen asemaan.

Toimintakaudella 2026–2027 Lape pyrkii:

- nostamaan perhevaikutusten arvioinnin osaksi julkista keskustelua,
- tuomaan näkökulmaa esiin lausunnoissa, kannanotoissa, vaaliohjelmatyössä ja tapaamisissa päättäjien kanssa,
- kehittämään perhevaikutusten arvioinnista käytännöllistä ja kevyttä toimintatapaa, jota voidaan soveltaa myös pienissä organisaatioissa ja päätösten valmistelussa,
- rakentamaan yhteistyötä sellaisten toimijoiden kanssa, jotka voivat tukea perhevaikutusten arvioinnin kehittämistä laajempaan käyttöön.

Tavoitteena on, että perhevaikutusten arviointi tunnistetaan vähitellen tarpeellisena osana päätösten kokonaisvaikutusten arviointia erityisesti silloin, kun päätökset koskevat lapsiperheiden toimeentuloa, hoivaa, palveluja, arjen toimivuutta ja vanhemmuuden edellytyksiä.

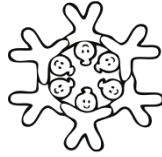
KOKEMUSTIEDON HYÖDYNTÄMINEN

Yhdistys hyödyntää toimintakaudella 2026–2027 kevyitä tapoja kerätä ja jäsentää perheiden kokemustietoa. Näitä voivat olla esimerkiksi jäsenkyselyt, kohdennetut verkkokysymykset, sähköpostitse kerätyt kokemukset, keskustelut tapahtumissa sekä yhteistyökumppaneiden kautta välittyvä tieto. Mahdollisuuksien mukaan yhdistys pyrkii huomioimaan myös lasten ja nuorten näkökulmia ikätasoisilla ja käytännöllisillä tavoilla.

Koska kaikkien lapsiryhmien näkökulmat eivät tule yhdistyksen oman toiminnan kautta suoraan esiin, yhdistys hyödyntää myös muiden järjestöjen, asiantuntijoiden ja verkostojen tuottamaa tietoa täydentämään omaa kokemustietoaan.

YHTEISTYÖ JA TÄYTENTÄVÄ ASIANTUNTEMUS

Lape tunnistaa, että se ei voi pienillä vapaaehtoisresursseilla itse edustaa kattavasti kaikkia lapsiryhmiä. Tämän vuoksi yhdistys tekee mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä sellaisten järjestöjen, verkostojen ja asiantuntijatahojen kanssa, jotka tuovat esiin esimerkiksi vammaisten lasten, pitkäaikaissairaiden lasten, maahanmuuttajataustaisten

LAPSIPERHEIDEN ETUJÄRJESTÖ RY

Barnfamiljernas Intresseorganisation rf

lasten, kahdessa kodissa asuvien lasten sekä muiden haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja heidän perheidensä näkökulmia.

Tavoitteena on, että yhdistyksen vaikuttamistyö pohjautuu mahdollisimman kattavaan ymmärrykseen lapsiperheiden erilaisista tilanteista ilman että yhteistyörakenne muodostuu yhdistykselle liian raskaaksi ylläpidettäväksi.

EDUSKUNTAVAALIT 2027-2031

Eduskuntavaalit järjestetään vuonna 2027 ja Lape pyrkii vaikuttamaan eduskuntavaaliohjelman kautta. Lape toimittaa eduskuntavaaliohjelmansa kaikille eduskuntapuolueille ja pyytää välittämään sen ehdokkaille. Ohjelma lähetetään laajasti mediaan, mukaan lukien puolueiden lehdet. Lisäksi Lape pyrkii tapaamaan kaikkien eduskuntapuolueiden johdon ennen eduskuntavaaleja.

PERUSTA TULEVAISUUDELLE II -SEMINAARI

Lape viettää vuonna 2026 25-juhlavuotta, ja sen kunniaksi jatkamme hoivan arvostuksen ja näkyvämmäksi tekemisen eteen tehtävää työtä järjestämällä vuoden 2026 aikana tilaisuuden. Tilaisuuden toteutustapa ja laajuus suunnitellaan yhdistyksen resurssit huomioiden. Tavoitteena on järjestää vaikuttava mutta käytännössä mahdollinen tapahtuma, joka tukee yhdistyksen strategisia painopisteitä.

LAPSILISÄ & SOSIAALITURVAUUDISTUS

Lapsilisiä pitää kehittää niin, että perheiden taloudellinen tilanne olisi turvattu. Lapsiperheköyhyys on Suomessa jatkuvassa kasvussa ja toimeentulovaikeudet näkyvät jo kahden työssäkäyvän vanhemman perheissä. Tähän tarvitaan pikaista muutosta tavalla, että liikkumiseen ja asumiseen liittyviä kuluja pystytään kattamaan korkojen kehityksestä huolimatta. Lapsiperheiden tilanteeseen tarvitaan päättäjien taholta kokonaisvaltaista perehtymistä ja pikaisia toimia tilanteen parantamiseksi – erityisesti tarvitaan toimia niiden perheiden tilanteen helpottamiseksi, joiden aikuisiin hallituksen toimet ovat vaikuttaneet negatiivisesti.

LAPSIPERHEIDEN ETUJÄRJESTÖ RY

Barnfamiljernas Intresseorganisation rf

Lapsilisien suurentaminen merkittävästi sekä niiden sidonta indeksiin on tarpeen. Lape työstää Lapsilisä uudistuksen -konseptia Tasaraha 2.0 -mallin ohella turvatakseen perhepolitiikan, joka antaa perheille mahdollisuuden harkita lapsiluvun suurentamista ilman taloudellista kriisiytymistä.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Lape jatkaa yhteistyötä FEFAFissa sekä pyrkii vahvistamaan kansainvälistä yhteistyötä ELFAC-järjestössä. Vuoden 2026 yhtenä isoimpana tavoitteena on järjestää toinen "Perusta tulevaisuudelle" -konferenssi, johon olisi hyvä saada asiantuntijoita ja edustajia kansainvälisistä verkostoista tuomaan konkretiaa ja hyviä esimerkkejä.

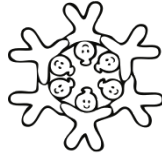
ELFACin verkostoissa toimiminen luonnostelee 3+ perhekorttiprojektia Suomen olosuhteisiin. Samantyyppinen korttiratkaisu on jo olemassa monissa Euroopan maissa ELFACin jäsenorganisaatioiden luomina.

Kansainvälinen yhteistyö tuo Lapeen toimintaan validointia sekä ymmärrystä siitä, millaisia ratkaisuja muissa maissa on kokeiltu, mitkä asiat toimivat ja missä olosuhteissa. Lisäksi suomalaista perhepolitiikkaa hyödyttävät jatkossakin kiinteämpi yhteistyö EU-tasolla, osallistuminen kansainvälisiin projekteihin sekä yhteisen suunnan ja toiminnan kirkastaminen. Suomessa asuvat lapsiperheet eivät elä erillistä elämää, vaan ovat jatkuvasti kytköksissä Eurooppaan ja globaaliin yhteisöön.

TOIMINNAN SEURANTA

Toimintakauden aikana yhdistys seuraa tavoitteidensa etenemistä kevyesti ja käytännönläheisesti. Seurannassa tarkastellaan erityisesti:

- onko yhdistys onnistunut pitämään esillä valittuja strategisia kärkiä,
- onko kannanottoja, lausuntoja tai tapaamisia toteutettu suunnitellusti,
- onko perheiden kokemustietoa onnistuttu hyödyntämään vaikuttamistyössä,
- onko lapsivaikutusten näkökulma tullut huomioiduksi keskeisissä ulostuloissa,
- onko yhteistyötä tehty tarkoituksenmukaisesti tärkeimpien kumppanien kanssa.

LAPSIPERHEIDEN ETUJÄRJESTÖ RY

Barnfamiljernas Intresseorganisation rf

Seurannan tarkoituksena ei ole lisätä hallinnollista työtä, vaan tukea toiminnan jatkuvuutta, oppimista ja realistista kehittämistä pienillä resursseilla.

TOIMINNAN KESTÄVYYS JA JATKUVUUS

Yhdistys pyrkii rakentamaan toimintatapoja, jotka ovat mahdollisia myös pienellä vapaaehtoisjoukolla. Tämän vuoksi toimintaa suunnitellaan siten, että se ei perustu yksittäisiin suurponnistuksiin vaan toistettaviin, selkeisiin ja hallittaviin käytäntöihin. Tavoitteena on, että yhdistyksen vaikuttamistyö säilyy jatkuvana, uskottavana ja merkityksellisenä myös silloin, kun käytettävissä oleva aika ja resurssit vaihtelevat.

LIITE 1: Eduskuntavaaliohjelman luonnos 2027-2031

LIITE 2: Lapen strategia 2026-2029

LIITE 3: Perhevaikutusten arvioinnin toimintamalli